

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001162

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-03-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Водяник Роман Валерійович

2. Roman Vodyanyuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 05-12-2023

Спеціальність за освітою: Менеджмент

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 2916

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.81

Тема дисертації:

1. Вплив економічної ризикостійкості промислових підприємств на їх інноваційний розвиток
2. Impact of the economic risk tolerance of industrial enterprises on their innovative development

Реферат:

1. Основний науковий результат дисертаційної роботи полягає у створенні теоретичного підґрунтя щодо визначення впливу економічної ризикостійкості промислових підприємств на їх інноваційний розвиток на підставі аналізу економічних ризиків та стійкості у контексті управління інноваційним розвитком підприємства. В роботі досліджено сутність і еволюцію понять «економічний ризик», «економічна ризикостійкість» та «фінансова стійкість» та запропоновано їх власне визначення. Визначено парадигмальні підстави інноваційного розвитку промислових підприємств. Імператив як категорична та безумовна вимога несе в собі сенс повинності у процесах «управління майбутнім» або «майбутнетворення». Імператив заснований на парадигмальних основах, частково впливаючи з них. Як парадигмальні підстави розвитку, на наш погляд, необхідно прийняти стійкий розвиток та інноваційний розвиток. Саме з ними співвідносяться програми розвитку окремого підприємства, галузі, регіону та країни в цілому. Систематизацію факторів

економічної ризикостійкості промислового підприємства при управлінні його інноваційним розвитком удосконалено на підставі ієрархії сопідлеглих понять економічного ризику, яку побудовано на системному та подійному підході. Запропоновано процедуру оцінювання економічних ризиків та стійкості у контексті управління інноваційним розвитком підприємства. Для цього в дисертаційному дослідженні розроблено комплекс прикладних моделей управління інноваційним розвитком промислового підприємства за показниками економічної стійкості, що, на відміну від існуючих, дають змогу проводити діагностику можливостей розвитку, оцінювати ефективність інвестицій в інновації з урахуванням факторів ризику у термінах критерію вибору управлінського рішення, що дозволить прогнозувати зміну економічної ситуації на підприємстві під час реалізації інноваційних стратегій за умов нестабільного середовища. Сформовано програму інноваційного розвитку промислового підприємства. Для формування інвестиційної програми використовують динамічне моделювання комплексу часткових фінансових рівноваг підприємства. Управління інноваційним розвитком підприємства включає знаходження компромісу між рівнем його статичної та динамічної стійкості. З погляду ресурсів стійкість означає якісні та кількісні аспекти їх формування, розміщення та використання. Статична стійкість, що включає стійке фінансове становище, передбачає відмову від високоризикових проектів, пов'язана з пасивним розширеним відтворенням, збереженням колишньої структури формування та використання ресурсів. Динамічна стійкість пов'язана з інтенсивним типом розвитку та реалізацією інноваційних проектів, у своєму кожному кроці реалізації проекту підприємство має бути у рівноважному стані. Тому інвестиційна програма має забезпечувати комплекс часткових фінансових рівноваг. Фінансова рівновага означає стійкий фінансовий стан; прийнятні значення показників прибутковості та ризику. Для вирішення завдання використовуються, по-перше, динамічний підхід, так як інноваційний процес складається з стадій, що послідовно розгортаються, формування інвестиційного портфеля передбачає розподіл ресурсів серед альтернативних варіантів; рівень інтегрального ризику визначається рішеннями, що приймаються в попередні моменти часу, по-друге, вартісний підхід до оцінки розвитку, який враховує альтернативні можливості використання капіталу з аналогічним рівнем ризику, можливі втрати та втрачену вигоду підприємства. Побудовано моделі управління інноваційним розвитком промислового підприємства. Розроблено систему управління інноваційним розвитком промислового підприємства, що включає моделі стратегічного, тактичного та оперативного управління: вибору типу інноваційної стратегії, конкретних інноваційних проектів, форм та послідовності їх реалізації, з урахуванням ресурсного потенціалу, показників стійкості та економічної доданої вартості. У системі використовується комбіноване управління з відхилень (у процесі регулярного менеджменту, контролю за ходом реалізації окремих проектів, автоматичного моніторингу рівня ризикостійкості) та з обуреннями (при формуванні інноваційної стратегії та вибору форми її реалізації). Розроблено алгоритм вибору інноваційних проектів для реалізації. Для такого вибору використовується підхід логіко-імовірнісного моделювання рівня ризикостійкості підприємства за його інфодинамічними характеристиками. Прогнозування рівня ризикостійкості відбувається шляхом побудови та апріорного аналізу негентропійних балансів, зміна яких при реалізації інноваційних стратегій пов'язана зі зміною характеристик зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства, його системи управління та параметрів взаємодії з контрагентами. Для визначення поточного рівня ризикостійкості створено матричну модель, засновану на прийомах рангової статистики, яка є логістичною: підприємству відповідає певне положення у галузевій та регіональній мережі ресурсних потоків.

2. The main scientific result of the dissertation research is based on the creation of the theoretical foundations to identifying the impact of the economic risk tolerance of industrial enterprises on their innovative development on the basis of the analysis of economic risks and sustainability and in the context of innovative business development management. The study reveals the essence and evolution of the concepts of “economic risk”, “economic risk tolerance” and “financial stability” and offers the author’s own definition. The paradigmatic foundations of innovative development of industrial enterprises are defined. The imperative as a categorical and unconditional requirement carries the meaning of obligation in the processes of “future management” or “future creation”. The imperative is based on paradigmatic foundations, partly arising from them. In our opinion, it is necessary to accept

sustainable development and innovative development as paradigmatic foundations of development. It is with them that the development programs of an individual enterprise, industry, region and the country as a whole are correlated. The systematization of the factors of economic risk tolerance of an industrial enterprise in the management of its innovative development has been improved on the basis of a hierarchy of interdependent concepts of economic risk, which is built on a systemic and event-based approach, which contributes to the clarification of the choice of innovative activity directions of the enterprise. A procedure for assessing economic risks and sustainability in the context of managing the innovative development of the enterprise is proposed. For this, the dissertation study developed a set of applied models for managing the innovative development of an industrial enterprise based on indicators of economic sustainability, which, unlike the existing ones, make it possible to diagnose development opportunities, evaluate the effectiveness of investments in innovation, taking into account risk factors in terms of criteria for choosing a managerial decision, which will allow forecasting the change in the economic situation at the enterprise during the implementation of innovative strategies under the conditions of an unstable environment. A program of innovative development of an industrial enterprise has been formed. Dynamic modeling of the complex of private financial balances of the enterprise is used to form the investment program. Management of the innovative development of the enterprise includes finding a compromise between the level of its static and dynamic stability. From the point of view of resources, sustainability means the qualitative and quantitative aspects of their formation, placement and use. Static stability, which includes a stable financial position, involves the rejection of high-risk projects, associated with passive extended reproduction, preservation of the former structure of formation and use of resources. Dynamic stability is associated with an intensive type of development and implementation of innovative projects, the enterprise must be in a state of equilibrium at every step of project implementation. Therefore, the investment program should ensure a complex of private financial balances. Financial balance means stable financial condition; acceptable values of profitability and risk indicators. To solve the problem, first, a dynamic approach is used, since the innovation process consists of successively unfolding stages, the formation of an investment portfolio involves the distribution of resources among alternative options; the level of integral risk is determined by decisions made at previous moments of time, secondly, a value approach to the assessment of development, which takes into account alternative opportunities for using capital with a similar level of risk, possible losses and lost profits of the enterprise. Management models for the innovative development of an industrial enterprise have been built. A management system for the innovative development of an industrial enterprise has been developed, which includes models of strategic, tactical and operational management: choosing the type of innovative strategy, specific innovative projects, the forms and sequence of their implementation, taking into account resource potential, indicators of sustainability and economic added value. The system uses a combined management of deviations and disturbance. An algorithm for selecting innovative projects for implementation has been developed. For such a choice, the approach of logical-probabilistic modeling of the level of risk tolerance of the enterprise based on its infodynamic characteristics is used. Forecasting the level of risk tolerance, a matrix model was created, based on the techniques of rank statistics, which is logistic: the enterprise corresponds to a certain position in the industry and regional network of resource flows

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- KliusY., Striuk O., Vodyanyk R. Classification of costly innovative activity of industrial enterprises. Green, Blue & Digital Economy Journal, Volume 4 Number 2. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2023.,p. 22-30. <https://doi.org/10.30525/2661-5169/2023-2-3>
- Водяник Р.В. Роль економічного ризику у контексті розвитку промислового підприємства як відкритої соціально-економічної системи. Бізнес-Навігатор. 2022. № 3(70)2022. С. 47-51. <https://doi.org/10.32847/business-navigator.70-8>
- KliusY., Striuk O., Vodyanyk R. Controlling measures for the company’s sustainable development strategy implementation. Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. 2022. № 6(276). С. 145-147. <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2022-274-4-20-24>
- Стрюк О.С., Водяник Р.В. Розробка стратегії стійкого розвитку підприємства на інноваційній основі. Причорноморські студії. 2022. № 77. С. 97-105. <https://doi.org/10.32782/bses.77-15>
- Ключ Ю.І., Водяник Р.В. Економічна ризикостійкість як основа механізму управління інноваційним розвитком підприємства. Економічний вісник Донбасу. 2022. № 3(69). С. 74-80. [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2022-3\(69\)-74-79](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2022-3(69)-74-79)
- Тацій І.В., Водяник Р.В. Дослідження факторів, що забезпечують стійкість підприємства під час реалізації інноваційних стратегій. Вісник економічної науки Донбасу. 2022. № 2(68). С. 108-112. [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.2\(43\).119-123](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.2(43).119-123)
- Водяник Р.В. Роль економічного ризику у контексті розвитку промислового підприємства. Міжнародна науково-практична конференція «Тренди розвитку менеджменту, фінансів та бізнес-технологій в умовах формування сучасної економіки та суспільства:», Київ, 20 листопада 2022 р. Матеріали. Електронне видання, 2022. С. 172-175
- Водяник Р.В. Характеристика типів розвитку промислових підприємств. Всеукраїнська науково-практична конференція «Цілі сталого розвитку: проблеми та можливості досягнення в Україні і світі», Київ, 20 жовтня 2022 р. Матеріали. Електронне видання, 2022. С. 20-21
- Водяник Р.В. Забезпечення стійкості підприємства при реалізації інноваційних стратегій. Міжнародна науково-практична конференція «Обліково-аналітичне та організаційно-економічне забезпечення розвитку регіону», Київ, 27 квітня 2023 р. Матеріали. Електронне видання, 2023. С. 150-152
- Водяник Р.В. Класифікація структурних трансформацій на промислових підприємствах. Міжнародна науково-практична конференція «Пріоритети розвитку фінансів, менеджменту та маркетингу: традиції, моделі, перспективи», Київ, 25 травня 2023р. Електронне видання, 2023. С. 36-38
- Водяник Р.В. Усунення протиріч між інноваційним розвитком та стійкістю підприємств. Міжнародна науково-практична конференція «Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики», Одеса, 8 вересня 2023р. Електронне видання, 2023. С. 102-104

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U109191

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ключ Юлія Ігорівна

2. Yulya I. Klus

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Манн Руслан Володимирович

2. Ruslan V. Mann

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05390336

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, буд. 460, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Боковець Вікторія Вікторівна

2. Viktoriya V. Bokovets'

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070693

Місцезнаходження: вул. Хмельницьке шосе, буд. 95, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кудріна Ольга Юріївна

2. Olha Y. Kudrina

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Божкова Вікторія Вікторівна

2. Viktoriya V. Bogkova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.08.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Омельяненко Віталій Анатолійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Омельяненко Віталій Анатолійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Чистякова Ірина Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна